

SYLWIA KOWALCZYK* – LUBLIN
JOANNA NASTALSKA-WIŚNICKA** – LUBLIN

GRAŻYNA MARIA WILCZYŃSKA (1949-2023)

Pod wiadomością o śmierci Grażyny Wilczyńskiej, którą zamieściło na portalu społecznościowym Facebook Centrum NUKAT, Barbara Kotalska, emerytowana kustosz z Bibliothèque Nationale de France w Paryżu¹, napisała, że kiedy myśli o Grażynie Wilczyńskiej, przychodzą jej do głowy dwie rozprawy Tadeusza Kotarbińskiego: *Traktat o dobrej robocie* i *Medytacje o życiu godziwym*². Można za nią powtórzyć, że tytuły te doskonale podsumowują drogę życia wieloletniej pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej KUL.

Urodziła się 23 marca 1949 roku jako córka Kazimierza Targońskiego i Janiny z domu Garwolińskiej, miała trzech braci (jeden z nich to ks. Krzysztof Targoński, w latach 1992-1998

Fot. ze zbiorów Biblioteki
Uniwersyteckiej KUL

* Sylwia Kowalczyk – mgr, kustosz biblioteczny, Oddział Opracowania Druków Zwartych, Biblioteka Uniwersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

e-mail: sylwia.kowalczyk@kul.pl

<https://orcid.org/0009-0002-2844-7819>

** Joanna Nastalska-Wiśnicka – dr nauk humanistycznych w zakresie historii, starszy kustosz naukowy, Oddział Informacji Naukowej, Biblioteka Uniwersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

e-mail: joanna.nastalska-wisnicka@kul.pl

<https://orcid.org/0000-0003-3402-3051>

¹ Barbara Kotalska z ramienia Bibliothèque Nationale de France w Paryżu współpracowała z Centrum NUKAT przy tworzeniu języka haseł przedmiotowych KABA.

² [Informacja o śmierci Grażyny Wilczyńskiej], www.facebook.com/profile/100031038926807 (dostęp: 2.10.2023).

dyrektor Zespołu Szkół św. Stanisława Kostki w Lublinie, tzw. Biskupiaka). Na chrzcie świętym nadano jej imiona Grażyna Maria Izabella Joanna. Ojciec pracował w Oddziale Wojewódzkim Narodowego Banku Polskiego jako rzeczoznawca ds. pieniężno-kredytowych. Uczyła się w Szkole Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącym nr 2, przekształconym w 1966 roku w IV Liceum Ogólnokształcące im. Stefanii Sempołowskiej w Lublinie, gdzie w 1967 roku zdała maturę³.

W latach 1967-1972 studiowała filozofię teoretyczną na Wydziale Filozofii KUL. Tytuł zawodowy magistra uzyskała 26 czerwca 1972 roku na podstawie pracy magisterskiej *Pojęcie oczywistości u Bernarda J.F. Lonergana*, która powstała na seminarium metodologii nauk pod kierunkiem ks. prof. Stanisława Kamińskiego. Przez rok (1973/1974) uczęszczała na seminarium doktoranckie, ostatecznie jednak zrezygnowała z przygotowania rozprawy doktorskiej⁴.

Już w czasie studiów zetknęła się z pracą biblioteczną. W latach 1969-1971 otrzymywała tzw. stypendium biblioteczne, pracując w Biurze Katalogu Systematycznego⁵. Następnie przez trzy miesiące (15 lipca – 31 października 1971 roku) była zatrudniona w Redakcji Wydawnictw KUL w sekretariacie. Na ostatnim roku, jeszcze przed uzyskaniem magisterium, 1 marca 1972 roku została zatrudniona w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL. Niedługo później, 22 kwietnia 1972 roku, zawarła związek małżeński ze Stanisławem Lechem Wilczyńskim⁶.

Od początku swojej pracy w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL była zatrudniona w Oddziale Katalogu Rzeczowego, gdzie zgodnie z kierunkiem swego wykształcenia zajmowała się klasyfikacją piśmiennictwa filozoficznego, jak również książek z zakresu naukoznawstwa, psychologii i pedagogiki. W 1973 roku na jakiś czas była oddelegowana do Oddziału Informacji Naukowej, by dyżurować w tzw. Czytelnii Profesorskiej⁷. Od 1975 roku była zastępcą kierownika Oddziału Katalogu Rzeczowego, w roku akademickim 1978/1979 faktycznie nim kierowała w związku z wyjazdem zagranicznym kierownika dr. Bohdana Królikowskiego. W 1979 roku adoptowała z mężem dwójkę dzieci. W związku z tym przebywała na urlopie wychowawczym, a następnie została zatrudniona na pół etatu (do sierpnia 1987 roku). Po powrocie na pełny etat, już 1 stycznia 1989 roku objęła kierownictwo Oddziału Katalogu Rzeczowego i pełniła tę funkcję do 1 października 1997 roku. Przez cały czas rozwijała się zawodowo – 17 listopada 1999 roku z wynikiem pozytywnym złożyła przed Państwową Komisją w Łodzi egzamin na bibliotekarza dyplomowanego. W związku z tym 1 grudnia tego samego roku została zatrudniona na stanowisku kustosa dyplomowanego, zaś starszym kustoszem dyplomowanym stała się 1 stycznia 2004 roku. W latach 2001-2004 była członkiem Senatu KUL

³ AKUL, sygn. F 19765, Wilczyńska Grażyna [akta osobowe].

⁴ Tamże.

⁵ Oddział na przestrzeni lat kilkakrotnie zmieniał nazwę, funkcjonując m.in. jako Referat Katalogu Systematycznego, Oddział Opracowania Rzeczowego, Sekcja Opracowania Rzeczowego.

⁶ AKUL, sygn. A 1122, Wilczyńska Grażyna 1971-2011 [akta osobowe].

⁷ AKUL, Biblioteka Uniwersytecka KUL, Okólniki – zarządzenia wewnętrzne 1971-1976.

jako przedstawiciel pracowników administracyjnych⁸. W latach 2003-2009 wchodziła natomiast w skład Rady Bibliotecznej⁹.

Na początku lat 90. XX wieku brała udział w posiedzeniach Komisji ds. Katalogów Rzeczowych przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i w konferencjach ogólnopolskich organizowanych przez tę Komisję. W 1995 roku odbyła staż w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego z zakresu metodyki języka KABA (Katalogi Automatyczne Bibliotek Naukowych), brała też udział w warsztatach VTLS katalogowania przedmiotowego w języku KABA. W latach 1995-2011 była członkiem Międzyuczelnianego Zespołu Walidacyjnego, przekształconego w 2005 roku w Zespół Konsultacyjny Języka Haseł Przedmiotowych KABA przy Centrum NUKAT. Wielokrotnie mówiła, że lata pracy nad rozwojem jhp KABA i przynależności do Zespołu były wyjątkowym okresem w jej życiu zawodowym. Miała poczucie, że tworzy coś ważnego i potrzebnego, czemu warto poświęcić swój czas i siły. Oddała się tej pracy z dużym zaangażowaniem. Zapisła się nawet do szkoły językowej, by poprawić swoją znajomość języka francuskiego, który stał się przydatny w procesie tworzenia słownictwa jhp KABA, wzorowanego na francuskim języku RAMEAU¹⁰. Praca w Zespole Walidacyjnym była dla niej ważna także ze względu na osoby, które tam poznała, na czele z inicjatką jhp KABA Teresą Głowacką (1936-2022). Z wieloma z nich nawiązała bliskie relacje trwające przez lata. Z sentymentem wspominała odbywające się w Warszawie cykliczne kilkudniowe spotkania robocze. Chociaż fizycznie wyjazdy te były męczące, to jednak wspólna praca oraz inspirujące dyskusje dawały jej wiele satysfakcji. Była ceniona w środowisku związanym z Centrum NUKAT, o czym świadczy chociażby wpis z 2 października 2023 roku na profilu facebookowym, zawierający informację o jej śmierci, zakończony słowami: „Zawsze niezmiernie kompetentna, życzliwa i uśmiechnięta. Taką ją pamiętamy”¹¹.

Wyniesiona ze studiów znajomość metodologii i teorii nauk, wrodzona bystrość umysłu, umiejętność analizy i syntezy oraz dociekliwość i rzetelność sprawiły, że G. Wilczyńska stała się autorytetem w sprawach redagowania haseł i katalogowania przedmiotowego, szczególnie z zakresu filozofii i teologii. Zależało jej na tym, aby charakterystyka informacyjno-wyszukiawcza publikacji była wysokiej jakości i zgodna z przyjętymi zasadami. Irytowała ją bylejakość, niefrasobliwe popełnianie błędów, ignorancja. Jako specjalistka od języka haseł przedmiotowych KABA odpowiadała za jego wdrożenie w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL (od 1997 roku). Prowadziła wiele szkoleń, warsztatów i konsultacji z tego zakresu dla bibliotekarzy KUL oraz innych bibliotek lubelskich, także w ramach wykładów otwartych dla środowiska bibliotekarskiego, organizowanych przez Akademickie Koło SBP w Lublinie. Od maja 2005 roku była członkiem Zarządu Komisji

⁸ *Sprawozdanie z działalności Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w roku akademickim 2002/2003. Senat Akademicki*, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 15 (2003) nr 5 (85), s. 4.

⁹ AKUL, sygn. A 1122, Wilczyńska Grażyna 1971-2011 [akta osobowe].

¹⁰ RAMEAU – język haseł przedmiotowych *Repertoire d’Autorité-Matière Encyclopédique* tworzony w Bibliothèque Nationale de France.

¹¹ [Informacja o śmierci Grażyny Wilczyńskiej], www.facebook.com/profile/100031038926807 (dostęp: 2.10.2023).

Opracowania Rzeczowego Zbiorów przy Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich¹².

W ramach swoich obowiązków zawodowych w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL prowadziła zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Była też opiekunem praktyk z zakresu opracowania rzeczowego dla studentów bibliotekoznawstwa innych uczelni oraz studentów historii (specjalizacja biblioteczna)¹³.

Uczestniczyła w licznych konferencjach, sesjach i warsztatach, głównie na temat opracowania rzeczowego i przedmiotowego. Były to m.in.: *Opracowanie zbiorów bibliotecznych* (Lublin, 18-19 września 1995); *Język haseł przedmiotowych KABA, stan obecny i perspektywy* (Sopot, 9-11 września 1997); *Opracowanie rzeczowe zbiorów bibliotecznych* (Lublin, 25-26 września 1998); *Katalogowanie przedmiotowe w języku KABA* (Lublin, 7-9 listopada 2001)¹⁴; *Języki informacyjno-wyszukiawcze. Tradycja, stan obecny, perspektywy rozwoju* (Lublin, Biblioteka Uniwersytecka KUL, 10-12 września 2002), której była organizatorem; *Funkcje i zadania bibliotek kościelnych* (Lublin, 28-29 września 2004); *Opracowanie przedmiotowe dokumentów z zakresu nauk ścisłych matematyczno-przyrodniczych i technicznych. Język haseł przedmiotowych KABA: teoria, praktyka, przyszłość* (Kazimierz Dolny, 20-22 września 2006); *Troska o dziedzictwo kulturowe Kościoła. 50-lecie ABMK KUL* (Lublin, 25 września 2006); *Metodologiczne idee księdza Profesora Stanisława Kamińskiego* (Lublin, 26 października 2006); *Lublin a książka – centrum i peryferie* (Lublin, 5-6 listopada 2009). Wygłaszane na nich referaty były później publikowane w materiałach pokonferencyjnych¹⁵. Publikowała również w czasopiśmie:

¹² AKUL, sygn. A 1122, Wilczyńska Grażyna 1971-2011 [akta osobowe].

¹³ Tamże.

¹⁴ W. Gmiterek, *Język KABA*, „Wiadomości Uniwersyteckie (UMCS)”, (2001) nr 10 (87), s. 5.

¹⁵ Np. *Katalog rzeczowy a potrzeby komputeryzacji biblioteki*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 65 (1996) s. 33-38; *Wykorzystanie języka KABA w bibliotece uniwersyteckiej o profilu specjalistycznym*, w: *Materiały z konferencji nt. Język haseł przedmiotowych KABA, stan obecny i perspektywy*, Sopot, 9-11.09.1997, red. M. Burchard, M. Lenartowicz, Warszawa 1998, s. 92-96; *Opracowanie rzeczowe piśmiennictwa z dziedziny teologii i religioznawstwa – Biblioteka Uniwersytecka KUL*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 71 (1999) s. 95-108; *Opracowanie rzeczowe piśmiennictwa z dziedziny teologii i religioznawstwa – Biblioteka Uniwersytecka KUL*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 71 (1999) s. 95-108; *Nauka i metanauka a katalog systematyczny Biblioteki Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 79 (2003) s. 205-213; *Skutki integracji kartotek dla języków haseł przedmiotowych*, w: *Ogólnopolska konferencja na temat „Opracowanie przedmiotowe dokumentów z zakresu nauk ścisłych matematyczno-przyrodniczych i technicznych. Język haseł przedmiotowych KABA: teoria, praktyka, przyszłość”*, Kazimierz Dolny, 20-22 września 2006, [Warszawa] 2006, <http://www.ebib.pl/publikacje/matkonf/kaba/wilczynska.php> (dostęp: 18.03.2024); *Promocja idei Soboru Watykańskiego w BU KUL*, w: *Lublin a książka, cz. 2, Centrum i peryferie. Materiały z konferencji naukowej z okazji 35-lecia studiów bibliotekoznawczych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej*, red. A. Krawczyk, Lublin 2011, s. 303-312.

„Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”¹⁶, „Bibliotekarz”¹⁷, „Bibliotekarz Lubelski”¹⁸, „Poradnik Bibliotekarza”¹⁹, „Przegląd Uniwersytecki KUL”²⁰, „Zagadnienia Informacji Naukowej”²¹. Opracowała podręcznik *Katalogowanie przedmiotowe w języku KABA – Opracowanie piśmiennictwa z zakresu teologii i religioznawstwa* (Warszawa 2009), wydany jako czwarta część Katalogowania w języku haseł przedmiotowych KABA. Za książkę tę otrzymała w grudniu 2014 roku Nagrodę Naukową Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich im. Adama Łysakowskiego za rok 2013 w kategorii prac o charakterze praktyczno-wdrożeniowym²².

W 2010 roku otrzymała złoty Medal za Długoletnią Służbę nadany przez Prezydenta RP²³. Senat KUL wniosł o tę nagrodę, podkreślając jej „wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej w służbie Państwa”²⁴. Po czterdziestu latach pracy, 30 września 2011 roku, odeszła na emeryturę, otrzymując rektorską nagrodę indywidualną II stopnia za wieloletnią ofiarną i twórczą pracę biblioteczną²⁵.

¹⁶ *Die sachliche Aufbereitung von Bibliothekssammlungen*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 71 (1999) s. 127-129; *Bericht über das Symposium Die Probleme der Pfarr- und Klosterbibliotheken (24-25 September 2001)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 77 (2002) s. 113-115; *Bibliotekarz wobec tekstów filozoficznych (opracowanie rzeczowe)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 81 (2004) s. 387-395; *Bericht über das Symposium „Die Funktion und Aufgaben kirchlicher Bibliotheken”*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 83 (2005) s. 189-192; *Katalogowanie przedmiotowe źródeł teologii (locorum theologorum)*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 85 (2005) s. 341-360; *NUKAT a katalog lokalny*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 83 (2005) s. 181-188.

¹⁷ *Rekordy rozwiniętych haseł przedmiotowych w Centralnej Kartotece Haseł Wzorcowych*, „Bibliotekarz”, (2001) nr 9, s. 13-16; *Filozofia narodowa w językach haseł przedmiotowych RAMEAU-LCSH-KABA*, „Bibliotekarz”, 52 (2002) s. 17-18; *Andrzej Paluchowski Kawalerem Orderu Białego Krzyża ze słonecznikiem*, „Bibliotekarz”, (2003) nr 11, s. 26-27; *O językach informacyjno-wyszukiwawczych w perspektywie europejskiej*, „Bibliotekarz”, 70 (2003) nr 1, s. 29; *Kościół i biblioteki: symposium w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*, „Bibliotekarz”, 71 (2004) nr 12, s. 25-27; *Medal za Zasługi dla KUL dla Andrzeja Paluchowskiego*, „Bibliotekarz”, (2004) nr 9, s. 26-27; *Kompatybilność – zaleta czy obciążenie? Dwugłos o języku haseł przedmiotowych KABA*, „Bibliotekarz”, 55 (2005) nr 9, s. 11-17 (wspólnie z J. Woźniak); *Henryk Adamczuk (20.01.1930 – 4.09.2005 r.)*, „Bibliotekarz”, (2006) nr 1, s. 31-32; *50 lat Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych KUL*, „Bibliotekarz”, (2008) nr 5, s. 33-34.

¹⁸ *Dwie wystawy. jeden temat*, „Bibliotekarz Lubelski”, 48 (2005) s. 63-65.

¹⁹ *Skarby i rola bibliotek kościelnych*, „Poradnik Bibliotekarza”, (2002) nr 6, s. 16-17.

²⁰ *Biblioteka w komputerze*, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 13 (2001) nr 5 (73), s. 20-21; *Europejscy bibliotekarze w BU KUL*, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 14 (2002) nr 6 (80), s. 24; *Medal za Zasługi dla KUL*, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 16 (2004) nr 4, s. 27.

²¹ *Konferencja na temat współpracy bibliotek: Lublin, grudzień 1998*, „Zagadnienia Informacji Naukowej”, (1999) nr 1, s. 78-80; *Opracowanie rzeczowe zbiorów bibliotecznych: Lublin, wrzesień 1998*, „Zagadnienia Informacji Naukowej”, (1998) nr 2, s. 138-139.

²² *Nagroda SBP*, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 27 (2015) nr 1 (153), s. 25-26.

²³ *Nagrody i odznaczenia*, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 22 (2010) nr 5-6 (127-128), s. 27.

²⁴ AKUL, sygn. A 1122, Wilczyńska Grażyna 1971-2011 [akta osobowe].

²⁵ Tamże.

Prywatnie była osobą ciepłą i serdeczną. Zawsze ważny był dla niej drugi człowiek. Dbała o relacje, podtrzymywała więzi koleżeńskie, nawet te z czasów szkolnych, była wierna w przyjaźni. Pamiętała o urodzinach, imieninach, rocznicach. Cieszyła się z pomyślnych wydarzeń i sukcesów znajomych, jeśli tylko mogła – pomagała w trudnych chwilach. Robiła to dyskretnie, czasem tylko przez przypadek można się było dowiedzieć, że odwiedza kogoś w szpitalu czy hospicjum. Szczególną troską otaczała tych, którzy nie mieli nikogo bliskiego i byli samotni. W razie potrzeby wspomagała materialnie, wspierała modlitwą.

Ciekawiły ją osoby niepospolite, oryginalne, mające jakieś pasje. Ważna była dla niej prawda, autentyczność i zaangażowanie. Mając duże poczucie humoru, ceniła sobie tę cechę także u innych. Potrafiła żartować w różnych sytuacjach, wtedy w jej oczach pojawiał się charakterystyczny, nieco figlarny błysk. Kiedyś powiedziała: „Osoby, które potrafią się uśmiechać (nie śmiać głupkowato), budzą moją sympatię”. Sama często uśmiechała się serdecznie. Miała ciekawe, nieraz zabawne powiedzonka. Znana była z tego, że umiała skomentować wydarzenia jednym trafnym, błyskotliwym zdaniem. Z rozmów z nią zawsze można było wynieść coś ważnego, wartościowego, nawet jeśli nie były one prowadzone w poważnym tonie. Nie miała tendencji do moralizowania, pouczenia, narzekania (choć trosk jej nie brakowało). Drażniły ją głupota, pycha, cwaniactwo, obłuda; przejawy takich zachowań potrafiła otwarcie skrytykować. Bywała bezkompromisowa, ale z upływem czasu nabierała coraz większego dystansu do rzeczywistości i łagodniała. W ostatnich latach życia na zakończenie rozmowy czy e-maila lubiła dodawać: „Życzę dobrych myśli”. Powiedzenie to zaczerpnęła od wieloletniego dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej KUL Andrzeja Paluchowskiego, którego bardzo ceniła i szanowała.

Była ciekawa świata i otwarta, interesowała się wieloma zagadnieniami. Lubiła teatr – podczas służbowych wyjazdów do Warszawy starała się pójść wieczorem na jakiś spektakl, a czasem specjalnie jeździła na wybrane przedstawienia. Regularnie chodziła do kina, śledziła wydarzenia kulturalne, bywała w muzeach, na wystawach, koncertach. Potem chętnie dzieliła się wrażeniami i polecała to, co ją samą zainteresowało i co uznała za wartościowe. Pisząc o jej upodobaniach, nie sposób pominąć miłości do książek. Czytała różne publikacje: od powieści (w młodości zaczytywała się w kryminałach), poprzez biografie, wywiady-rzeki, po książki o tematyce religijnej i filozoficznej. Była to zarówno literatura „lekka”, jak i wymagająca większego wysiłku intelektualnego. Jeśli coś jej się spodobało, używała określenia „znakomite!”. Do ostatnich miesięcy życia jako emerytka korzystała z Biblioteki Uniwersyteckiej KUL.

Bardzo lubiła piesze wędrowki, w tym także górskie. Będąc już na emeryturze, pojechała z ukochanym wnukiem w Tatry – mówiła, że może to ostatni raz, bo sił ubywało (faktycznie był to dla niej ostatni raz...). Zwiedzała różne ciekawe miejsca w Polsce, uczestniczyła w pieszych pielgrzymkach na Jasną Górę. Piechotą przemierzała lubelskie Śródmieście, pokonując ok. 5 km w drodze do pracy i z pracy, bez względu na pogodę. Znamienne było to, że na pytanie współpracowników, jaki upominek chciałyby otrzymać z okazji przejścia na emeryturę (miało to być coś, co rzeczywiście sprawiłoby jej radość i było przydatne), odpowiedziała,

że najbardziej chciałaby dobre, wygodne buty. I takie dostała. Była praktyczna, stawiała na wygodę, chociaż potrafiła dostrzec i skomplementować wyszukany, elegancki strój czy fryzurę koleżanki.

Bardzo ważne miejsce w jej życiu zajmowała wiara, starała się żyć Ewangelią. Swoją duchowość pogłębiała, szukając dobrych rekolekcji, homilii, także tych dostępnych w internecie. Interesowała się wiadomościami z życia Kościoła, nauczaniem papieskim, ciekawiło ją życie niektórych świętych i błogosławionych. Z bliskimi osobami dzieliła się swoimi duchowymi lekturami i przemyśleniami. Znajdowała też czas na adorację. Można ją było spotkać w kościele pw. Świętego Ducha, u dominikanów, karmelitów czy w kościele akademickim KUL. Bliskie jej sercu były Łagiewniki i objawienia św. Faustyny Kowalskiej. Miała świadomość przemijania i tego, że ostatecznie tylko Bóg jest ważny. Ciągłe ciesząc się życiem, wiedziała, że trzeba być przygotowanym w każdym momencie na odejście z tego świata. W ostatnich latach zaczęła systematycznie porządkować różne rzeczy, pozbywając się tego, co niepotrzebne.

Była człowiekiem nadziei, jednocześnie trzeźwo patrzącym na rzeczywistość, osobą szlachetną, godną zaufania i skromną. Nie chciała za wiele kłopotać innych. Kiedy myślała o cierpieniu, mawiała, iż zapadły jej w pamięć przeczytane gdzieś słowa, że Bóg dopuszcza w życiu człowieka tyle cierpienia, ile może on znieść.

Zmarła po ciężkiej chorobie w godzinach wieczornych 28 września 2023 roku i została pochowana na cmentarzu przy ul. Unickiej w Lublinie.

Izabella Słomkowska-Malinowska²⁶ – Przyjacielskie wspomnienie

Myślę, że nie będzie nadużyciem nazwanie Grażyny Wilczyńskiej moją przyjaciółką, chcę wierzyć, że ja dla niej też nią byłam. Grażyna rozpoczęła pracę w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL kilka lat przede mną, a więc to ona mnie – jako nowicjuszka – wprowadzała w biblioteczne życie, nie tyle zawodowe, bo pracowałyśmy w różnych działach, ale w koleżeńskie i „ogólne”. Rzadko się pamięta moment, kiedy zwykle koleżeństwo przeradza się w coś ważniejszego, głębszego i ja też tego nie pamiętam. Może zbliżyło nas nasze trudne macierzyństwo? Obydwie wychowywałyśmy dzieci nie przez nas urodzone. Problemów jest wtedy co niemiara. I to ja częściej się jej wyplakiwałam, prosiłam o radę, ona była „twardsza”, bardziej powściągliwa.

Spotykałyśmy się regularnie, najpierw u niej, potem częściej u mnie, a najczęściej w śródmiejskich kawiarniach. Gdy teraz wędruję przez centrum Lublina, wiele z nich kojarzy mi się właśnie z Grażyną. Ciekawostka: umawiałyśmy się w kościołach bliskich docelowemu miejscu, żeby ta, która przyjdzie pierwsza, nie czekała bezproduktywnie i nie marzła, a te kilka minut oczekiwania mogła wykorzystać na modlitwę. Rozmowy z nią były „pyszne”, jak ciastka, które pałaszowałyśmy. Z Grażyną trudno było „po babsku” porozmawiać o modzie, o za-

²⁶ Izabella Słomkowska-Malinowska – emerytowana kustosz, pracowała w Dziale Wymiany Zagranicznej Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, następnie w Bibliotece Instytutu Filologii Romańskiej.

kupach, o wypiekach czy zwyczajnie poplotkować. Rozmawiałyśmy o książkach, filmach, odbytych podróżach, pracy, wartościach, wychowaniu. O Panu Bogu również. Natomiast mało o polityce. Nie zawsze były to „uładzone” rozmowy, w których jedna przytakiwała drugiej. Często się spierałyśmy, miałyśmy różne zdania, ale zawsze rozstawałyśmy się w zgodzie. Potem pisałyśmy sobie miłe podziękowania. Kiedyś mi napisała: „Dzięki, że spotykasz się ze mną” – to było dla mnie ważne wyznanie.

Jeśli chodzi o książki, to ona częściej podpowiadała mi tytuły warte przeczytania; podobnie jak filmy godne obejrzenia. Kiedyś podarowała mi torbę, na której znajdował się napis: „Tak dużo książek, tak mało czasu”. Najczęściej obdarowywałyśmy się właśnie książkami. Ona czytała bardzo dużo. Zastanawiałam się, kiedy znajduje na to czas, bo miała przecież wiele obowiązków. Wprowadziła mnie także na szlak pielgrzymkowy. Sama wcześniej posmakowała tych pięknych wędrówek. Jeden raz szłyśmy razem z Lublina na Jasną Górę, potem chodziłam sama. Jestem jej za to bardzo wdzięczna, bo pielgrzymuję do dzisiaj. Trasa Lublin – Częstochowa jest już dla mnie zbyt uciążliwa, więc zamieniłam ją na krótszy odcinek z Krakowa na Jasną Górę z Pielgrzymką Skałeczną. Tę pielgrzymkę też podpowiedziała mi Grażyna, podobnie jak i do Kodnia.

Dnia 31 lipca 2023 roku powiedziała mi przez telefon o swojej śmiertelnej chorobie. Wierzę w cuda i miałam nadzieję, że cała rzesza bliskich jej ludzi wymodli uzdrowienie, ale tak się nie stało. Powiedziała mi wtedy, abym dziękowała Bogu za swoje zdrowie i siły, że „po coś to mam”. Potem były już tylko smsy, modlitwy, „wyklócanie się” z Panem Bogiem o jej zdrowie. Proponowanej pomocy nie chciała przyjąć. W dzień moich imienin, 3 września, pamiętała o życzeniach, 10 września obiecała, że jeszcze się odezwie, ale to już nie nastąpiło... Wyobrażałam sobie, jak bardzo cierpiała, nie tylko fizycznie. Jestem pewna, że jej większym bólem był lęk o męża, który od wielu lat bardzo ciężko chorował, opiekowała się nim i drżała o jego życie i zdrowie.

Podziwiałam ją zawsze: za jej wiarę, siłę, lojalność, dyskrecję, oddanie rodzinie i jednoczesne poświęcenie się pracy zawodowej, pomoc dla bliższych i dalszych osób, inteligencję i wiedzę. Panu Bogu dziękuję za jej przyjaźń, za wszystkie chwile z nią spędzone, rozmowy, wszelkie nauki od niej otrzymane, pocieszenia, ocieranie łez i udział w radościach.

Słowa kluczowe: Grażyna Maria Wilczyńska (1949-2023); Biblioteka Uniwersytecka KUL; bibliotekarze dyplomowani; język hasel przedmiotowych KABA; opracowanie rzeczowe

REFERENCES / BIBLIOGRAFIA**Źródła**

Archiwum Uniwersyteckie KUL (AKUL)

sygn. F 19765, Wilczyńska Grażyna [akta osobowe].

sygn. A 1122, Wilczyńska Grażyna 1971-2011 [akta osobowe].

Biblioteka Uniwersytecka KUL, Okólniki – zarządzenia wewnętrzne 1971-1976.

Opracowania

Gmiterek Wiesława, *Język KABA*, „Wiadomości Uniwersyteckie (UMCS)”, (2001) nr 10 (87), s. 5.

Nagroda SBP, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 27 (2015) nr 1 (153), s. 25-26.

Nagrody i odznaczenia, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 22 (2010) nr 5-6 (127-128), s. 27.

Nastalska-Wiśnicka Joanna, *Wilczyńska Grażyna Maria*, w: *Encyklopedia 100-lecia KUL*, t. 2, red. E. Gigilewicz, Lublin 2018, s. 533-534.

Sprawozdanie z działalności Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w roku akademickim 2002/2003. Senat Akademicki, „Przegląd Uniwersytecki KUL”, 15 (2003) nr 5 (85), s. 4.

Netografia

[Informacja o śmierci Grażyny Wilczyńskiej], www.facebook.com/profile/100031038926807 (dostęp: 2.10.2023).